

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentní posudek k diplomové práci slečny Jany Novotné
na téma „Zneužití většiny a menšiny hlasů v kapitálové společnosti“
(vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

Datum odevzdání práce: 18. 11. 2008

1. Formální úroveň práce

Autorka věnuje samotnému zpracování tématu 63 stran textu, což naplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Pokud jde o jazykovou úroveň práce mám výhrady k občasnému užívání obrátů vybočujících ze standardní právní terminologie (např. „Akciová společnost je kapitálově riskantním podnikem“ na str. 46).

2. Obsahová úroveň práce

Diplomantkou zvolené téma navíc provázené s konceptem loajality společníka vůči společnosti považují za velmi aktuální, navíc vzhledem inspiraci české komercionalistiky zahraničními úpravami za téma, jehož zpracování vyžaduje odpovědný přístup ze strany diplomantky. Navzdory řádnému pokrytí zvoleného tématu a navzdory čerpání právě ze zahraničních zdrojů však práce trpí následujícími nedostatky.

Zásadní vadou práce je její nedostatečná systematika. Absence ucelené struktury je pravděpodobně i příčinou toho, že se jednotlivé závěry opakovaně objevují na různých místech práce (např. jednotlivé formy zneužití hlasovacích práv na str. 45 a 52). Související vadou je i uvádění obecných závěrů v rámci exkurzu do jednotlivých národních úprav, dost možná v důsledku toho, že z dané národní oblasti byl čerpán příslušný obecný poznatek, jenž však bylo možné vztáhnout obecně na popisovanou problematiku či jej bylo možné konfrontovat s českým přístupem. Projevem tohoto pravděpodobně mechanického přebírání poznatků z prostudované literatury může být i problém určení aktuální anglické úpravy obchodních společností. Na str. 40 diplomantka označuje za aktuální úpravu Company Act 1985. Na str. 43 však hovoří o Company Act 2006 – a to v souvislosti s citací aktuálního pramene. Obdobně autorka cituje na str. 19 z komentáře obchodního zákoníku vydaného r. 2006, že recentní judikatura jen nepřímou potvrzuje existenci povinné loajality společníka, aniž tuto citaci uvedla do časového kontextu. Na str. 20 autorka již hovoří o konkludentním uznání existence

povinnosti loajality judikaturou a na str. 21 již uvádí judikát, který výslovně potvrzuje existenci této povinnosti.

Stejně tak diplomantka neprokázala schopnost vztáhnout načerpané poznatky na aktuální stav právní úpravy. Na str. 62 autorka zkoumá případy, při nichž bylo znemožněno uplatnění hlasovacího práva za situací, kdy vzhledem k počtu hlasů nemohl výkon hlasovacího práva ovlivnit rozhodování valné hromady, a poukazuje na příslušnou judikaturu, aniž by však zminila, že v platném znění obchodního zákoníku již je tato úprava (mající judikatorní původ) obsažena a to v § 131 odst. 3 písm. a).

Jak vyplývá i z části třetí tohoto posudku, jistou vadou práce je rezignace na aktivnější zpracování tématu. Autorka tak sice velmi korektně užívá relevantní literaturu a odkazuje na příslušnou judikaturu, ovšem v míře omezující samostatný charakter předložené diplomové práce.

3. Práce s prameny

Seznam použité literatury je velmi početný a obsahuje i prameny cizojazyčné, které jsou též v textu využity. O řádné práci s prameny nepřímo svědčí i počet poznámek pod čarou (85). Ovšem u částí textu lze konstatovat, že citace z použitých děl byly využity v takové přemíře, že se text spíše proměnil v jakousi antologii názorů na dané téma a individuální tvůrčí role diplomantky se vytratila.

Navzdory kvalitní práci s prameny lze přesto nalézt pasáže, ve kterých diplomantka opomenula přesně poukázat na použitý zdroj(e), např.

- str. 8 – „je obvykle vykládán jako...“, „obvykle bývá spojována se zásadou...“
- str. 13 – „Ústavní soud v této souvislosti uvedl“
- str. 24 – „na základě poznatků právní teorie a inspirace zahraniční úpravou“

Drobnou poznámku mám i k popisu způsobu citace judikatury na str. 75. Zde diplomantka užívá opakovaně (4x) slovesa „uvádíme“, z čehož lze dovozovat jistý rozpor s prohlášením uvedeným na str. 2.

4. Závěrečné zhodnocení

S ohledem na charakter vytčených vad se v tomto případě nabízí vrácení diplomové práce k jejímu přepracování. Na druhou stranu je třeba připustit i s ohledem na samotné téma, že předložená práce naplňuje základní požadavky kladené na diplomovou práci. Za této situace ji proto doporučuji k ústní obhajobě a předběžně navrhuji klasifikovat ji stupněm „dobře“, ovšem s výhradou kvalitní úrovně této obhajoby, při níž diplomantka prokáže řádné pochopení zpracované problematiky.

V rámci obhajoby by se autorka dále mohla vyjádřit k následujícímu:

- Jaký je vztah principu (zásady) souladnosti s dobrými mravy podle § 3 odst. 1 a § 39 OZ (viz str. 8)?
- Co konkrétně měla na mysli větou na str. 10: „... kterákoli zahraniční osoba se může stát osobou českou, jestliže bude jediným společníkem jednočlenné obchodní společnosti“.
- Byl by opravdu jednostranný charakter určité povinnosti v rozporu se zásadou, že „nikomu nelze jen jednostranně ukládat povinnosti“ (str. 16).
- Kdy například bude mít princip loajality derogační funkci, jak o ní hovoří na str. 18?
- Co přesně chápe diplomantka pod konstrukcí uváděnou na str. 22, dle níž je obchodní podíl „uklizen“ do jurisdikce, která je pro domácí soudy poněkud „nečitelná“.

V Praze dne 8. 12. 2008

JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.
oponent diplomové práce